

Letnik 1911.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXXII. — Izdan in razposlan 23. dne septembra 1911.

Vsebina: (Št. 189 in 190.) 189. Razglas o dopustilu z električno silo obratovane male železnice v Těšinu. — 190. Dopustilnica za lokalno železnico od Zartlesdorfa čez Hohenfurt k Lippenski „Schwebe“.

189.

Razglas ministrstva za železnice z dne 11. septembra 1911. l.

o dopustilu z električno silo obratovane male železnice v Těšinu.

C. kr. ministrstvo za železnice je na podstavi in po določilih zakona o železnicah nižjega reda z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) v porazumu z udeleženi c. kr. ministri in s c. in kr. državnim vojnim ministrom po pogojih in načinih, bliže ustanovljenih v naslednjem, mestni občini těšinski podelilo zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat z električno silo obratovane male železnice z ozkim tirom v okolišu mesta těšinskega.

Podjetje male železnice obsega naslednje proge:

a) od trga pred postajo Těšin po kolodvorski cesti, občinski cesti „Sachsenberg“, Friedek-Bielski državni cesti, grajski ulici in cesarjevič Štefanijini cesti na Demelov trg in od tod po gori omenjeni državni cesti, Scherschnikovici ulici na Oberring in potem po Prutekovi ulici do tja, kjer se steka Bielska cesta, ter

b) edino le za obratne namene služeči odcepek od grajske ulice po Jahnovi ulici do remize za vozove, ki se napravi tam.

§ 1.

Za dopuščeno železnico uživa koncesijonarka finančne ugodnosti, navedene v členih VI do XII zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149).

Doba v členu X gorenjega zakona omenjenih oprostil se ustanavlja na 25 let, računaje od današnjega dne.

§ 2.

Koncesijonarka je dolžna dokončati gradnjo skraja oznamene železnice najdalje v enem letu, računaje od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter po njej vzdrževati obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držala gorenjega roka za gradnjo, mora koncesijonarka na zahtevanje c. kr. državne uprave dati zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdela dopuščeno železnico, se podeljuje koncesijonarki pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se podeli koncesijonarki tudi gledé tistih dovlačnic, ki se morda napravijo in o katerih bi c. kr. državna uprava spoznala, da je njih naprava v javnem interesu.

§ 4.

Kolikor bi se za napravo dopuščene železnice rabile javne ceste, mora koncesijonarka dobiti privoljenje tistih, ki so dolžni vzdrževati te ceste, oziroma tistih oblastev ali organov, ki imajo po veljajočih zakonih pravico dajati privolilo v rabo ceste.

§ 5.

Koncesijonarki se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati vsebine te dopustilnice in tehniških dopustilnih pogojev, ki jih je postavilo ministrstvo za železnice, ter semkaj merečih zakonov in ukazov, zlasti zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), kolikor se po določilih v oddelku B zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) uporabljajo za male železnice, potem zakonov in ukazov, ki se morebiti dadó v bodoče, naposled pa še tega, kar ukažejo c. kr. ministrstvo za železnice in sicer poklicana oblastva.

§ 6.

Znesek resnične ter nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila c. kr. državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res porabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, všteti nabavo vozil in dotacijo glavnične rezerve, in se izkažejo pravilno, prištevši interkalarnе obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in pa kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavnice, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po porabi odobrene napravne glavnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne uredbe, se smejo dotični stroški prišteti napravni glavnici, če privoli c. kr. državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih uredb in se stroški pravilno izkažejo.

Vso napravno glavnico je v času, dokler bode trajalo dopustilo, odplačati po razdolžnem črtežu, ki ga odobri c. kr. državna uprava.

§ 7.

Koncesijonarka je dolžna, po železnici dajati vožnjo zastoj podčastnikom in ordonancam, ki so vsakčas v službi.

O natančnejših načinih, kako naj se to godi, se je dogovoriti s pristojnimi vojaškimi oblastvi.

Koncesijonarka je dolžna, oddajaje službe ozirati se v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§ 8.

Državni uradniki, nameščenci in služabniki, ki po naročilu oblastev, nadzirajočih upravo in obrat železnic, ali pa v obrambo koristi države rabijo železnico vsled dopustila ali iz dohodarstvenih oziróv in se izkažejo z uradnimi izkaznicami, ki jih v njih poverilo izdaje c. kr. ministrstvo za železnice, se morajo prevažati s popotno prtljago vred brezplačno.

§ 9.

Koncesijonarka je dolžna pošto ter uslužbence poštne in telegrafske uprave prevažati z vsemi v voznem črtežu navedenimi vlaki.

Za to opravo ter za druge oprave v namene poštnega zavoda sme koncesijonarka zahtevati primerno odplato, ki se določi z dogovorom.

Dopisi, ki se gledé uprave male železnice pišejo med ravnateljstvom ali predstojništvom malega železniškega podjetja in med podrejenimi mu organi ali pa med temi samimi, se smejo prevažati po uslužbencih železniškega zavoda.

§ 10.

Koncesijonarka je dolžna, poskrbeti za oskrbo svojih uslužbencev v onemoglosti in starosti in za oskrbo njih svojcev in v ta namen pristopiti k pokojninski blagajnici zveze avstrijskih lokalnih železnic, ako se ne bi za dopuščeno železniško podjetje ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi za ude, oziroma z vsaj enakimi dolžnostmi za koncesijonarko, kakor pri blagajnici imenovane zveze.

To oskrbo je izvršiti tako, da mora koncesijonarka zglasiti stalne uslužbence z dnem, katerega se

stalno namestijo, izmed drugih uslužbencev pa vsaj tiste, ki opravljajo službo kot vozniki, sprevodniki, čuvaji ali postajni služabniki, ob primerni uporabi najpozneje, ko so dovršili tri službena leta, pri pokojninskem zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic, oziroma pri svoji pokojninski blagajnici.

Pravila pokojninske blagajnice, ki se eventualno ustanovi, ter vsaka njih izprememba potrebujejo odobrenja c. kr. državne uprave.

§ 11.

Koncesijonarka je dolžna, na zahtevanje c. kr. ministrstva za železnice podati pravočasno statistične izkaze, potrebne za sestavo letne železniške statistike.

§ 12.

Dopustilna doba in ž njo vred v. § 9 lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računaje od današnjega dne, in mine po preteku tega roka.

C. kr. državna uprava sme izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roka izgubilo svojo moč, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v § 2 ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, če bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu § 11 lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§ 13.

Koncesijonarka nima pravice, razen ako bi to izrečno dovolila c. kr. državna uprava, obrat dopuščene železnice prepustiti tretjim osebam za svoj ali tuj račun ali sama voditi obrat za tuj račun.

§ 14.

C. kr. državni upravi bo dano na voljo dovoljenje za obratovanje dopuščene železnice za račun koga drugega nego mestne občine tēšinske navezati na pogoji, da se v § 1, odstavek 2, določeni 25letni rok in v § 12, odstavek 1, določena 90letna dopustilna doba primerno zniža, ter si pridržati odkupno in pripadno pravico po pogojih, ki se potem določijo natančneje.

§ 15.

C. kr. državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice ter obratna naprava

po vseh delih namenu primerno in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

§ 16.

C. kr. državni upravi se pridržuje pravica, da se sme, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilu, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Röll s. r.

190.

Dopustilnica z dne 12. septembra 1911. l.

za lokalno železnico od Zartlesdorfa čez Hohentfurt k Lippenski „Schwebe“.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v perazumu z udeleženi ministristvi opatu samostana hohenfurtskega, Brunu Pammerju, v družbi z veleindustrijcem Ernstom Porakom v Kienbergu, po pogojih in načinih, določenih v naslednjem, v zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) ter zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) dopustilo za gradnjo in obrat lokalne železnice s pravilnim tirom od postaje Zartlesdorf c. kr. državnih železnic čez Hohentfurt k Lippenski „Schwebe“.

§ 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživata koncesijonarja v členih VI—XII zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) omenjene ugodnosti.

§ 2.

Koncesijonarja sta dolžna gradnjo dopuščene železnice dokončati najdalje v dveh letih, računaje od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter tudi vzdrževati po njej obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bosta držala gorenjega roka za gradnjo in da izvršita in opremita železnico, kakor zahteva dopustilo, naj dasta koncesionarja na zahtevanje c. kr. državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdelata dopuščeno železnico, se podeljuje koncesionarjema pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeli koncesionarjema tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in o katerih bi c. kr. državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§ 4.

Koncesionarjema se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po dopustilnih pogojih, postavljenih po c. kr. ministrstvu za železnice, ter po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morda v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, toliko, kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, posebno na zmanjšano vozno brzino, zdelo dopustno c. kr. ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali posebni obratni predpisi, ki jih izdá c. kr. ministrstvo za železnice.

§ 5.

Vojaščina se mora prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporablanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se bo v tem oziru ter gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, ki bodo vsakčas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi na deželno brambo in črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelce ter na orožnike in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak

tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in kontrolne zборе.

Koncesionarja sta dolžna pristopiti k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opremljenih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, dalje pristopiti k vsakčas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojne ter k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakčas veljajoči predpis za vojaške prevoze po železnicah, potem vsakčas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojne zadobé za koncesionarja moč in veljavo z dnem, katerega se prične po dopuščeni železnici obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó šele po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za koncesionarja veljavnost, čim se jima naznanijo uradno.

Te dolžnosti imata koncesionarja samo toliko, kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na sekundarni značaj železniške proge in na olajšila, podeljena vsled tega gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Koncesionarja sta dolžna oddajaje službe se ozirati v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz c. in kr. vojske, c. in kr. vojne marine in c. kr. deželne brambe.

§ 6.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj slično veljajo znižani tarifni postavki, veljajoči za vojaške prevoze.

§ 7.

Koncesionarja nimata pravice oddajati obrat dopuščene železnice tretjim osebam, razen če c. kr. državna uprava to izrečno dovoli.

C. kr. državni upravi se pridržuje pravica, kadarkoli prevzeti obrat dopuščene železnice in ga v potem še ostali dopustilni dobi voditi za račun koncesionarjev.

V tem primeru morata koncesionarja stroške, ki res nastanejo vsled tega obratovanja, povrniti c. kr. državni upravi.

V ostalem je pogoje tega obratovanja uravnati z obratno pogodbo, ki se sklene s koncesionarjema.

§ 8.

Koncesionarja sta dolžna skrbeti za oskrbo svojih uslužbencev v onemoglosti in starosti in za oskrbo njihovih družin in v ta namen pristopiti k pokojninskemu zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic, ako se ne bi za dopuščeno železniško podjetje ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi za ude, oziroma z vsaj enakimi dolžnostmi za koncesionarja, kakor pri imenovanem pokojninskem zavodu.

To oskrbo je izvršiti tako, da morata koncesionarja ali podjetje, ki stopi na njuno mesto, zglasti stalne uslužbence z dnem, katerega se stalno namestijo, izmed drugih uslužbencev pa vsaj tiste, ki opravljajo službo kakor vodje lokomotiv, oziroma vozniki, sprevodniki, čuvaji ali postajski služabniki, ob primerni uporabi najpozneje, ko so dovršili tri službena leta, pri pokojninskem zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic, oziroma pri svoji pokojninski blagajnici. Pravila pokojninske blagajnice, ki se eventualno ustanovi, ter vsaka izprememba pravil potrebujejo odobrenja državne uprave.

§ 9.

Koncesionarja imata dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XXV zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149), vsakčas dopuščati c. kr. državni upravi na njeno zahtevanje skupno rabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se šele napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela c. kr. državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih delnih kosih.

§ 10.

Koncesionarjema se daje pravica, da s posebnim dovoljenjem c. kr. državne uprave in s pogoji, ki jih postavi, naredita delniško družbo, ki stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjev.

Koncesionarjema se daje pravica izdati do zneska, ki ga določi c. kr. državna uprava, prednostne delnice, ki uživajo gledé svojega obrestovanja in razdolžbe prednost pred osnovnimi delnicami.

Dividenda, ki gre prednostnim delnicam, preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi doplačil iz donosov poznejših let, se ne sme odmerjati višje nego s štirimi odstotki.

Družbena pravila ter obrazci delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobri la c. kr. državne uprave.

Besedilo dolžne listine, ki se izda za najem železniško-knjižno zagotovljenega, ne v delne zadolžnice razloženega posojila, potrebuje odobri la c. kr. državne uprave.

Izdaja prednostnih obligacij je tako dolgo in toliko izključena, dokler in kolikor ni njih obrestovanje in razdolžba trajno zagotovljena po izkazih, ki jih preskusi c. kr. ministrstvo za železnice.

Znesek resnične ter nominalne napravne glavni ce potrebuje odobrenja c. kr. državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res porabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, vštévši nabavo vozil ter za dotacijo glavnične rezerve, ki jo določi c. kr. državna uprava, in se prav izkažejo, prištévši interkalarne obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in pa kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavni ce, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne uredbe, se smejo dotični stroški prištéti k napravnim glavnicim, če je privolila c. kr. državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih uredb in se stroški prav izkažejo.

Vso napravno glavni co je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtéžu, ki ga odobri c. kr. državna uprava.

§ 11.

C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat oddana, odkupiti vsakčas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti donosi, kar jih bo imelo železniško podjetje

v poslednjih sedmih letih pred odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

2. Ako se železnica odkupi pred pretekom začasne davčne prostosti, ustanovljene v § 1, je za ostalo dobo davčne prostosti tako najdeni poprečni čisti donos teh petih let odkupna renta, ki se izplača davka prosto. Za čas po preteku davčne prostosti je hkratu ovedeti odkupno rento tako, da se od donosov, privzetih v poprečni račun, izračuni davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let in se odbije od donosov. K ostanku se z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je odslej plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteje pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

3. Ako bi se pa železnica odkupila po preteku začasne davčne prostosti, določene v § 1, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladami in drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračunati davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donosu pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prištetu pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

4. V zmislu spredaj stoječih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem koncesionarjema kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

5. Ako bi se pa železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po spredaj stoječih določilih v odstavkih 1 do 3 najdeni poprečni čisti donos brez pribitka, navedenega v odstavkih 2 in 3, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, potrebni za počrtežno obrestovanje in razdolžbo z odobrilo c. kr. državne uprave v založbo vštvenih napravnih stroškov vzprejetega, železniško-knjižno, zagotovljenega posojila, prištevši tisto letnino, ki je potrebna za štiri odstotno obrestovanje in razdolžbo po c. kr. državni upravi odobrene

delniške glavnice v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država plačuje spredaj navedene letnine v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesionarjema rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

6. Državi se pridržuje pravica prevzeti, da kadarkoli namesto koncesionarjev sama plača posojila, vzeta v dobavo novcev za dopuščeno železnico, v znesku, ki v času odkupa še ni poplačan po odobrenem razdolžnem načrtu; v tem primeru je odkupno rento, ki jo je plačati, znižati za potrebsčno za obrestovanje in razdolžbo oznamenjene glavnice posojila ter, ako pride tako, za tej potrebsčni primerno kvoto pribitka, ki ga je v zmislu določil odstavkov 2 in 3 prištetu poprečnemu donosu.

7. Državi se pridržuje nadalje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stoječih točk plačevati koncesionarjema, plačati glavnico, ki je enaka glavnici diskontovani vrednosti tega plačila, po štiri odstotno na leto, računa je obresti od obresti — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavkov 2 in 3 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

8. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 7, brez daljnje odplate v bremen čisto, oziroma samo s še nepplačanimi ostanki z odobrilo c. kr. državne uprave vzetih posojil obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi premičnimi in nepremičnimi rečmi, vštveši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, dovlačnice, ki so eventualno last koncesionarjev, in postranska opravila, ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnice reserve, kolikor niso bile že določilu primerno porabljene z odobrenjem c. kr. državne uprave.

9. Sklep c. kr. državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki se mora zgoditi vselej s pričetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se odkupi železnica;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj, bodisi kakor pritiklina železniškega podjetja, bodisi v plačilo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki naj jo plača država železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave odkupne cene (št. 1 do 7), ki jo je ovedeti začasno, z navedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

10. C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo postaviti hkratu posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave počenši pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali povzročajo trajno obremenitev.

11. Koncesionarja sta dolžna poskrbeti za to, da bo mogla c. kr. državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesionarja ne izpolnila te dolžnosti, ima c. kr. državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesionarjev in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest oznamenjene imovinske predmete.

Počenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potem takem so odslej vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti donosi, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do gorenjega časa nastajajoče obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

12. C. kr. državna uprava si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 9) vknjiži

državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionarja sta dolžna c. kr. državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago dati pravne listine, katere bi bile morda še potrebne ž njune strani.

§ 12.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9, lit. b) zakona o dopušcanju železnice izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računaje od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

C. kr. državna uprava sme po pogojih, navedenih v § 16, izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka.

§ 13.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojstva, vštveši vozila, zaloge gradiva in blagajnične zaloge, dovlačnice, ki so eventualno last koncesionarjev, in postranska opravila, ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, kolikor niso bile že določili primerno porabljene z odobrenjem c. kr. državne uprave.

§ 14.

Ko mine to dopustilo, kakor tudi, ko se odkupi železnica (§ 11), obdržita koncesionarja last rezervnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in pa kar bi imela po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katera sta si koncesionarja sezidala ali pridobila sama po pooblastilu c. kr. državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§ 15.

C. kr. državna uprava ima pravico prepričati se, da je gradnja železnice ter obratna uredba po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

C. kr. državna uprava ima tudi pravico, po odposlanem organu pregledovati gospodarstvo in posebno po nadzornih organih, pošiljanih ob stroških koncesionarjev, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi delniška družba, ima komisar, ki ga postavi c. kr. državna uprava, tudi pravico, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo veljal za predstojništvo družbe, ter na občne zборе, in tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne morda zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javnim koristim; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprostiti takoj odločbo c. kr. ministrstva za železnice, ki jo je dati brez odloga in ki veže družbo.

§ 16.

C. kr. državni upravi se nadalje pridruzuje pravica, da se sme, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe. Zlasti se sme izreči, da je dopustilo izgubilo moč še pred potekom dopustilne dobe, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v § 2 ustanovljene o dovršitvi gradnje in o začetku obrata, kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu § 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

Röll s. r.